

POLSKIE NOBLE
LITERACKIE

od Henryka Sienkiewicza do Olgi Tokarczuk

ALFRED NOBEL - KIM BYŁ FUNDATOR NAJSŁYNNIEJSZEJ NAGRODY DLA NAUKOWCÓW?

- ❖ Inżynier i wynalazca Alfred Nobel to postać nietuzinkowa. Swoimi talentami mógłby obdzielić kilka osób, zaś wynaleziony przez niego dynamit to tylko jeden z kilkuset jego wynalazków. Ze spadku Szweda dziś korzystają najwybitniejsi uczeni.
- ❖ O tym, że na materiałach wybuchowych można zrobić biznes, wiedział już ojciec Alfreda, Immanuel Nobel.
- ❖ Kiedy Szwed dorósł, wysłano go do Paryża, by zdobywał tam praktyki. Nobel - pracując w prywatnym laboratorium - poznał włoskiego chemika Ascanio Sobrero, wynalazcę nitrogliceryny.

Fundator Nagrody Nobla
Alfred Nobel

❖ Po powrocie do Szwecji Alfred postanowił zająć się produkcją tego materiału wybuchowego, który mógł być pożądanym w przemyśle. Nobel był człowiekiem renesansu - nie tylko opracowywał wynalazki i z powodzeniem wprowadzał je na rynek, ale również był zainteresowany sprawami społecznymi, związanymi m.in. z pokojem na świecie.

❖ Alfred Nobel zmarł w 1896 roku pozostawiając po sobie jeden ze sławniejszych spadków świata. W swojej ostatniej woli polecił, by z jego majątku - w znacznej części - utworzyć fundusz, "z którego procenty każdego roku mają być rozdzielone w formie nagród tym, którzy w roku poprzedzającym przynieśli ludzkości największe korzyści".

❖ Nobel postanowił, że nagrody przyznawane będą w pięciu dziedzinach: fizjologii i medycyny, fizyki, chemii, literatury, a także w zakresie działań na rzecz pokoju.

❖ Do ustanowienia takiego funduszu skłonić mogła Nobla przyznana jemu i jego ojcu nagroda Królewskiej Szwedzkiej Akademii Nauk. Grant ten, który bardzo Noblowi schlebił, przyznano po opatentowaniu dynamitu, w uznaniu "ważnych odkryć o praktycznym znaczeniu dla ludzkości".

Zródło: <https://www.polskieradio24.pl/5/3/Artykul/1675192,Alfred-Nobel-kim-byl-fundator-najslynniejszej-nagrody-dla-naukowcow>

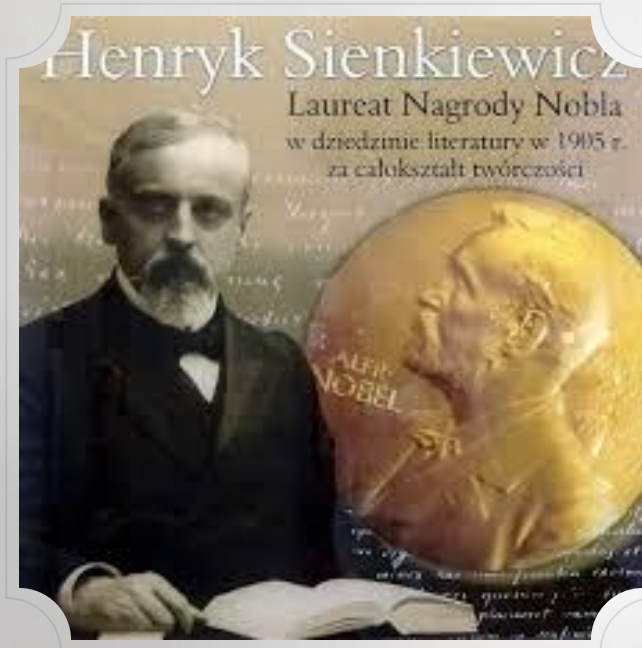
Laureaci Nagrody Nobla w dziedzinie literatury – osoby wyróżnione przez Akademię Szwedzką literacką Nagrodą Nobla.

W latach 1901–2019 wyróżnionych zostało 116 osób

Zródło:

<https://www.spidersweb.pl/rozrywka/2018/05/04/2018-bez-nobla-w-dziedzinie-literatury/>

POLSCY LAUREACI NAGRODY NOBLA W DZIEDZINIE LITERATURY

1905 Henryk Sienkiewicz

Nagrodzony za „wybitne osiągnięcia w dziedzinie eposu” i – jak podkreślił jeden z jurorów – „rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu”.

Źródło: <http://www.noblisci.pl/1905-henryk-sienkiewicz/>

POLSCY LAUREACI NAGRODY NOBLA W DZIEDZINIE LITERATURY

Władysław Reymont

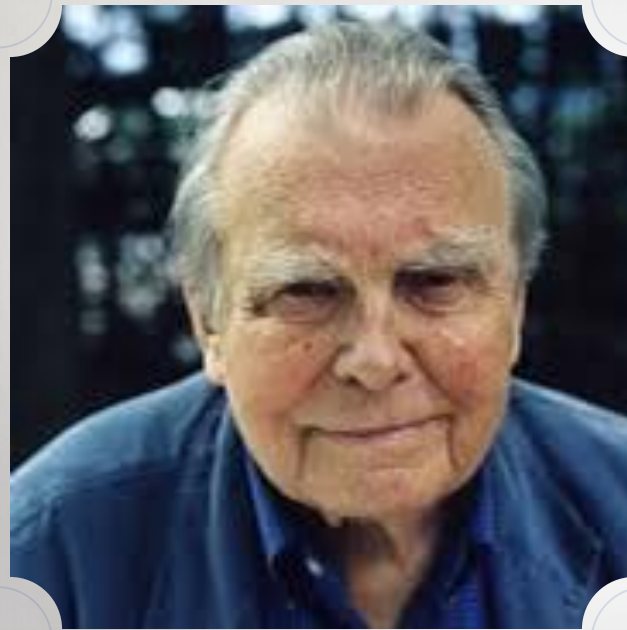
1924 r. - Władysław Reymont - "za wybitny polski epos narodowy *Chłopi*".

Powieść powstawała w latach 1901–1908. Zawiera realistyczny obraz życia zbiorowości chłopskiej. Pisana jest specyficznym, potoczystym językiem, z wykorzystaniem elementów gwarowych.

Źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Reymont

POLSCY LAUREACI NAGRODY NOBLA W DZIEDZINIE LITERATURY

1980 r. - Czesław Miłosz - za to, że "z bezkompromisową jasnością postrzegania wyraził warunki, na jakie wystawiony jest człowiek w świecie ostrego konfliktu".

Po przyznaniu Miłoszowi Nobla dziennikarze i krytycy literaccy dyskutowali nad politycznymi uwarunkowaniami tej nagrody. Trudno było uznać za przypadek, że otrzymał ją polski emigracyjny poeta w roku utworzenia Solidarności. Nagroda Nobla dla Miłosza interpretowana była jako wyraz poparcia dla politycznych przemian zachodzących we wschodnim bloku

Źródło: <https://www.rm24.pl/raporty/raport-tokarczuk-z-literackim-noblem/fakty/news-polscy-laureaci-literackiej-nagrody-nobla-sienkiewicz-reymon,nId,3361217>

**POLSCY LAUREACI
NAGRODY NOBLA
W DZIEDZINIE
LITERATURY**

1996 r. - Wisława Szymborska - za
"poezję, która z ironiczną precyzją
pozwala historycznemu i
biologicznemu kontekstowi ukazać się
we fragmentach ludzkiej
rzeczywistości".

Źródło: <https://www.rmfm24.pl/raporty/raport-tokarczuk-z-literackim-noblem/fakty/news-polscy-laureaci-literackiej-nagrody-nobla-sienkiewicz-reymon,nId,3361217>

**POLSCY LAUREACI
NAGRODY NOBLA
W DZIEDZINIE
LITERATURY**

2018 r. - Olga Tokarczuk - "za wyobraźnię narracyjną, która z encyklopedyczną pasją prezentuje przekraczanie granic jako formę życia".

Źródło: <https://www.rmf24.pl/raporty/raport-tokarczuk-z-literackim-noblem/fakty/news-polscy-laureaci-literackiej-nagrody-nobla-sienkiewicz-reymon,nId,3361217>

Oprac.: Anna Tomal, Bogumiła Wawrzyniak
CDN w Koninie PBP Filia w Słupcy